

EVALUERINGSRAPPORT

Evaluering af MindSpring – Tidligere deltagere i
forældreforløb

Notatets baggrund og formål

Dansk Flygtningehjælp har i perioden oktober 2010 til december 2012 udviklet og afprøvet MindSpring-metoden for og med forældre. Als Research var tilknyttet MindSpring som evaluator på dette projekt. I anledning af at Dansk Flygtningehjælp har fået til opgave at gennemføre en ny udviklingsperiode, for midler fra Social- og Integrationsministeriets satspuljer 2012-2016, er Als Research blevet bedt om at se på de tidligere MindSpring deltageres efterfølgende erfaringer med anvendelse af MindSpring metoden.

Dette evalueringsnotat beskriver Als Researchs evaluering af MindSpring forløbets effekt for deltagernes halvandet år efter forløbets afslutning. Det er baseret på interview med tidligere deltagere og med trænere fra Jammerbugt og Varde Kommuner. I alt har indgået 10 informanter. Informanterne deltog i forældregruppeforløbet i foråret 2012 og er blevet interviewet i efteråret 2013.

Klar erindring hos deltagerne

Interviewundersøgelsen blandt tidligere deltagere i forældregruppeforløbene viser, at alle har en klar og meget positiv erindring om deres deltagelse i MindSpring i foråret 2012. Dette er kendetegnende for både de interviewede medtræneren og for deltagere og gør sig gældende for informanterne fra begge undersøgte kommuner (Varde og Jammerbugt). Det er bemærkelsesværdigt, at de tidligere deltagere, når de skal sætte ord på deres oplevelser med MindSpring generel er meget følelsesladede og anvender ord og vendinger, der sjældent ses i denne type af indsatser. Flere mener at MindSpring har "ændret deres liv", andre at MindSpring har "været det bedste jeg har mødt i Danmark". Samtidigt giver alle udtryk for, at det har været et unikt tilbud i forhold til det de ellers er blevet tilbudt i deres integrationsforløb og at de gerne ser forløbet tilbudt til flere.

Betydningen af MindSpring for forældrerollen

At MindSpring har haft stor betydning for deres rolle som forældre er alle enige om. Efter deres egen vurdering har MindSpring forløbet således fundamentalt ændret deres relation til deres børn og i bredere forstand deres syn på hvad børn er og hvordan de skal opdrages. Blandt informanterne er der enighed om, at dette særligt kommer til udtryk på følgende tre områder: I holdningen til korporlig afstraffelse, i synet på hvordan man skal tale til børn og om hvad, og i relation til hvordan man tackler konflikter.

Hvad angår det første, fremhæver alle, at de er holdt op med at slå deres børn, og har ændret syn på korporlig afstraffelse, der tidligere ansås for et centralt element i børneopdragelsen. Alle de tidligere deltagere i interviewundersøgelsen giver udtryk for at denne ændrede praksis har ført til et bedre forhold til deres børn og til mindre konflikt og, at MindSpring har været den direkte baggrund for denne ændring.

Ligeledes er der enighed om, at MindSpring har påvirket deres syn på hvordan man kommunikerer med børn. Som en deltager udtrykker det er han begyndt "at tale med sine børn, i stedet for at råbe til dem". Derigennem har han fundet ud af at "børn er kloge" og at man sagtens kan få noget ud af tage tale med dem. Udsagnet er sigende for alle informanterne der indgår i undersøgelsen.

At deltageres opdragelsesmetoder og syn på forældrerollen har ændret karakter bekræftes af de tidligere medtrænere, der i kraft af deres rolle som medarbejdere de i respektive kommuner stadig har kontakt til mange af deltagerne fra MindSpring. Det er deres oplevelse "at deltagerne har fået en større forståelse for hvad det vil sige at opdrage børn i to kulturer, og at de har fået en mere vestlig forståelse af det at være forældre og dermed også et andet syn på børn som mennesker", som en udtrykker det.

En lignende udvikling kan ses i relation til konflikter i familien, der er en anden ting der peges på af deltagerne når de skal udpege effekterne af MindSpring. Alle er således enige om, at der er færre konflikter i deres familier, både mellem de voksne og mellem voksne og børn. Som forklaring på dette, peges der på at børnene i højere grad bliver delagtiggjort i beslutningsprocesserne i

familielivet. De bliver "taget med på råd" og får lov til "at bestemme mere over sig selv", og de er begyndt selv at tage initiativ til at tale med forældrene om ting der bekymrer dem. Det nye kommunikationsmønster er dog også kommet med en pris: Alle nikker og griner således, da en deltager peger på, at børnene til gengæld er begyndt at ville bestemme mere selv, og har "mindst respekt". Alle er imidlertid også enige om, at det generelt er gået godt med lidt mere selvbestemmelse, og ingen vil tilbage til tiden før MindSpring når man spørger ind til det.

Flere af de interviewede giver desuden udtryk for, at det er blevet nemmere at forstå danskerne og det danske samfund og hvorfor "de gør som de gør" (danskerne). Det har bl.a. medført at flere af de interviewede har ændret syn på hvorvidt deres børn f.eks. skal deltage i sociale aktiviteter på deres skole, være en del af det offentlige pasningsystem etc.

Sociale netværk, uddannelse og beskæftigelse

Flere af deltagerne i MindSpring ses efterfølgende med de tidligere deltagere, men siden flere af de interviewede har haft en social relation også før MindSpring er det svært at sige noget om hvorvidt MindSpring-deltagelsen har udvidet deltagernes sociale netværk.

Det samme gør dig gældende for MindSprings betydning for deltagernes senere uddannelses- og beskæftigelsessituation. Skønt flere af de interviewede var startet i praktik eller skoleforløb, har dette været som en del af deres integrationsforløb, hvorfor det er vanskeligt at isolere betydningen af MindSpring i den forbindelse. Hertil kommer faktorer som deltagerens analfabetisme og andet, det har direkte betydning for deres muligheder for uddannelse og beskæftigelse.

Det er dog bemærkelsesværdigt at deltagerne alle mener at MindSpring har givet dem mere lyst til "at komme i gang", en vurdering der understøttes af medtrænerne, der oplever, at deltagernes "selvverd og selvtillid er steget i kraft med, at de har fået øjnene op for deres egne kompetencer". Meget tyder således på at MindSpring har skabt en grad af empowerment hos deltagerne og skabt et mere positivt syn på egne ressourcer. En deltager beskriver det således "selvom jeg er fremmed, så har jeg nogle ressourcer, som jeg kan bygge videre på her."

Medtrænerens vurdering af MindSpring betydning for synet på målgruppen generelt

De medtrænere der indgår i undersøgelsen har alle på forskellig vis videreformidlet mange af de observationer og erfaringer der gjort i forbindelse med MindSpring-forløbet til kollegaer i kommunen. Dette opleves at have påvirket det generelle syn på målgruppen (der i forløbet i foråret 2012 bestod af bhutanesere). Hvor der tidligere "herskede en kollektiv negativ forventning til Bhutaneserne blandt medarbejderne, bl.a. baseret på fordomme om at "bhutaneserne var tunge i optrækket", blev MindSpring en anledning til at udfordre denne forestilling, fordi de i MindSpring viste "et engagement og en entusiasme, der var helt anderledes". Ved at dele de

gode historier med kollegaerne, er det oplevelsen hos den konkrete medtræner, at synet på målgruppen er ændret i jobcenterregi såvel som i socialafdelingen og i undervisningen.